עסיקין [א]עד שלא החזיק בה יכול לחזור בו משהחזיק בה אינו יכול לחזור בו משום דאמר ליה חייתא דקיטרי סברת וקבילת ומאימת מחזיק בה מכי דייש אמצרי [ב]איכא דאמרי אפי' באחריות נמי דאמר ליה אחוי טירפך ואשלם לך: **מתני'** [ג]מי שהיה נשוי שלש נשים ומת כתובתה של זו מנה ושל זו מאתים ושל זו שלש מאות ואין שם אלא מנה חולקין בשוה היו שם מאתים של מנה נוטלת חמשים של מאתים ושל שלש מאות שלשה שלשה של זהב היו שם שלש מאות של מנה נוטלת חמשים ושל מאתים מנה ושל שלש מאות ששה של זהב וכן ג' שהטילו לכיס פיחתו או הותירו כך הן חולקין: **גמ'** של מנה נוטלת חמשים תלתין ותלתא ותילתא הוא דאית לה אמר שמואל בכותבת בעלת מאתים לבעלת מנה דין ודברים אין לי עמך במנה אי הכי אימא סיפא של מאתים ושל שלש מאות שלש שלש של זהב תימא לה הא סלקת נפשך מינה משום דאמרה לה מדין ודברים הוא דסליקי נפשאי: היו שם שלש מאות וכו': של מאתים מנה שבעים וחמשה הוא דאית לה אמר שמואל בכותבת בעלת שלש מאות לבעלת מאתים ולבעלת מנה דין ודברים אין לי עמכם במנה רב יעקב מנהר פקוד משמיה דרבינא אמר רישא בשתי תפיסות וסיפא בשתי תפיסות רישא בשתי תפיסות דנפלו שבעין וחמשה בחד זימנא ומאה ועשרים וחמשה בחד זימנא סיפא בשתי תפיסות דנפלו שבעים וחמשה בחד זימנא ומאתים ועשרים וחמשה בחד זימנא תניא זו משנת רבי נתן [ד]רבי אומר אין אני רואה דבריו של רבי נתן באלו אלא חולקות בשוה: וכן שלשה שהטילו: אמר שמואל שנים שהטילו לכים זה מנה וזה מאתים

השכר

עסיקין. עוררין: **עד שלא החזיק בה יכול לחזור בו.** אם לא נתן מעות: **אין יכול לחזור בו.** שהקרקע נקנה בחזקה כי א"ל חזק וקני ויש שמחזיקין מיד ונותנין מעות לאחר זמן ומשהחזיק בה נתחייב המעות: **חייתא.** שק קטן: **דקיטרי.** מלא קשרים: **סברת וקבילת.** בדמי מתיכות כסף. כלומר נתרצית לאבד מעותיך מספק: **אפי' באחריות נמי.** מכרה לו אינו יכול לחזור בו מחמת עסיקין ולא אמרינן סוף סוף עליה הדר ולטרוחי דייני למה לן: **דא"ל אחוי טירפך.** שטר טירפא מב"ד שכתבו לך שיצאה השדה מידך בדין ותחזור עלי לטרוף: **ואשלם לך.** וכל זמן שלא יצאה מידך לא אשלם שהרבה עוררין שאין זוכין בדין: **מתני' של זו מנה ושל זו מאתים כו'.** ושלשתן נחתמו ביום אחד דאי בתלתא יומי הקודמת בשטר קודמת בגיבוי: **חולקים בשוה.** שהרי כח שלשתן שוה בשעבוד מנה דבכולהו איכא מנה: **היו שם מאתים.** אין לבעלת מנה שעבוד אלא במנה ראשון אבל במנה שני אין שעבוד לשטרה של מנה: **נוטלת חמשים.** בגמרא פריך עלה: **שלש של זהב.** שלשה דינרי זהב וכל דינר זהב עשרים וחמשה דינרי כסף כדאמר בהזהב (ב"מ דף מה:). ושל מאתים כמה שוה כמאתים לבעלת שלש מאות שהרי מאתים משועבדים לשטרה: **היו שם שלש מאות.** מנה ראשון משועבד לכולן והשני לבעלת מאתים ולבעלת שלש מאות והשלישי לבעלת שלש מאות לבדה: **של מנה נוטלת חמשים.** בגמ' פריך עלה: **ושל מאתים מנה.** בגמ' מפרש לה: **ששה של זהב.** הם מאה וחמשים זוז: **שהטילו לכים.** מעות לקנות סחורה לשכר: **כך הן חולקין.** כל אחד ואחד נוטל בשכר והפסד לפי מעותיו: **גמ' תלתין ותלתא ותילתא הוא דאית לה.** דהיינו שליש של מנה שהרי אין לה חלק במנה שני: **דין ודברים אין לי עמך במנה.** כשתבואי לדין לא אריב עמך במנה המשועבד לך ולא יתמעט חלקך בשבילי הלכך היא ובעלת שלש מאות חולקות אותו: **תימא לה.** בעלת שלש מאות לבעלת מאתים הא סליקת נפשיך ממנה ואין לך לחלק אלא במנה שני: **מדין ודברים סליקת נפשאי.** לא נתתי חלקי במתנה ומה שנגבתה לא בשליחותי גבתה שתאמר לי נטלה זו חלקך אני סילקתי עצמי מלריב עמה ולמעט חלקה במנה וגבר ידה לגבות חצי המנה בשעבוד שטרה עכשיו אני באה לחלוק עמך בנותר שלא סילקתי עצמי מלריב עמך ושעבודי שוים: **ע"ה הוא דאית לה.** דהא כיון דאוקימנא בכותבת בעלת מאתים כו' אין לה לחלוק מעתה אלא במאה וחמשים אבל במנה שלישי אין לה כלום: **אמר שמואל.** סיפא בכותבת בעלת שלש מאות כו' ובעלת מאתים לא כתבה כלום הלכך מנה ראשון חולקות בעלת מאתים ובעלת מנה ומנה שני חולקות בעלת מאתים ובעלת שלש מאות ומנה שלישי כולה לבעלת שלש מאות: **רבינא אמר.** לא תוקמה בכותבת אלא בשתי תפיסות שתפסו מטלטלין לכתובתן ולא נמלאו להן מאתים בפעם אחת אלא בשתי פעמים: **דנפלו להן ע"ה בחד זימנא.** ובאו לדון עליהם אמרינן להו חולקות בשוה שהרי שעבוד שלשתן על מנה: **ומאה ועשרים וחמשה בחד זימנא.** בעלת מנה כבר גבתה כ"ה ובאת לריב על ע"ה הלכך ע"ה משועבדים לכולנה וחולקין אותן הרי ביד כל אחת חמשים והמותר אין לבעלת מנה חלק בו היינו דקאמר של מאתים ושל שלש מאות שלשה של זהב: **סיפא בשתי תפיסות כו' ומאתים ועשרים וחמשה בחד זימנא.** ע"ה מינייהו יד כולן שוין בו ובעלת מאתים שלא גבתה בתפיסה ראשונה אלא עשרים וחמשה באה לריב על שניה על קע"ה ופלגי ע"ה בין שלשתן ונמלא ביד כל אחת חמשים [ד]ומאה בין בעלת מאתים ובעלת שלש מאות וחצי מאה שנשאר כולה לבעלת שלש מאות נמלאת של מנה נוטלת חמשים ושל מאתים מנה ושל שלש מאות ק"נ שהן ששה דינרי זהב: **אין אני רואה דבריו של ר' נתן באלו.** שאין זה דומה לשלשה שהטילו לכיס דהתם שבח מעות שהשביחו מעותיהן שקלי הלכך כל אחד יטול לפי מעותיו אבל הכא טעמא משום שיעבודא הוא וכל נכסיו אחראין לכתובתה הלכך שלש המנים משועבדין לבעלת מנה כשאר חברותיה עד שתגבה כל כתובתה לפיכך חולקות בשוה:

השכר

עד שלא החזיק בה יכול לחזור בו. אומר ר"ת ואפי' נתן מעות וכגון דלא קנו בכספא [ג]שכותבין את השטר דלא קנו עד שיכתוב את השטר וקמשמע לן דיכול ומותר לחזור בו דהואיל ומפסיד שסבור שיגזלוה ממנו קא הדר ביה דאפי' מי שפרע ליכא כדמוכח בהזהב (ב"מ דף מט:) גבי ההוא גברא דזבן חמרא מחבריה שמע דבעי למינסביה בי פרזק רופילא אתא לקמיה דרב חסדא א"ל כדרך שתקנו משיכה בשומרים כך תקנו משיכה בלקוחות ולא קאמר ליה איבעי ליה לקבולי מי שפרע כדאמר התם אעובדא אחריגא משום דלא תיקנו מי שפרע אלא איוקרא וזולא והאי יכול מותר כדקתני נמי גבי מתנה התם ובדין הוא דהוה ליה למיתני מותר אלא אגב דקתני סיפא אין יכול תנא נמי רישא יכול:

משהחזיק בה אין יכול לחזור בו. ואפילו למ"ד בחזקת הבתים (ב"ב מד:) נמלאת שאינה שלו חוזר עליו הכא כל זמן שלא טרפוה ממנו מודה שאין יכול לחזור בו: **ומאימת** הוי חזקה. תימה מאי קא מיבעיא ליה וכי אכתי לא אשמועינן דיני חזקה הא מתני' היא (ב"ב דף מב.) נעל גדר ופרץ כל שהוא הרי זו חזקה וי"ל דהכי בעי ומאימת הוי חזקה היכא דיהיב ככר וזוזי מאימת מהניא חזקה מכי דייש אמצרי אע"ג דגריעא מנעל וגדר הויא חזקה הואיל ואיכא כסף כדפי' וריב"ם מפרש שראובן מכר שדה לשמעון וקנה ממנו קנין גמור עד שלא החזיק בה אותה חזקה שתהא גילוי דעת שלא יחזור יכול לחזור דכי היכי דתקנו רבנן שיהא אדם יכול לחזור בו כל זמן שעסוקין באותו ענין מפני שלדעת כן הוא קונה ומקנה שיחזור כל זמן שירצה כל זמן שעסוקין באותו ענין ה"נ דעתו לחזור בו אם יצאו עליה עסיקין קודם חזקה בגילוי דעתו משהחזיק בה אינו יכול לחזור בו ומאימת הויא חזקה פי' מאימת הויא ההיא חזקה דאמרי' גלי דעתיה שקיבלה בכל ענין מכי דייש אמצרי לידע מה היא צריכה:

איכא דאמרי אפילו באחריות. ללישנא קמא באחריות לא דהואיל ובאחריות זבין אית לן למימר שאין בדעתו לקנות אלא נכסים משופין מכל ערעור ואע"פ שהיה מחזיר לו לבסוף כשגזלה כדפרישית גבי שלא באחריות דלא ניחא ליה דליקו בדינא ודיינא: **תימא** הא סליקת נפשך וכו'. לא ידענא אמאי לא משני כגון שכתבו בעלת שלש מאות ובעלת מאתים לבעלת מנה דין ודברים אין לנו עמך בעשרים וחמשה[ה]: (לעיל) **וכן** שלשה שהטילו לכים. לא הוי ממש דומיא דרישא דהכא כל אחד נוטל לפי מעותיו ורבינו חננאל פי' דאבבא בתרייתא קאי: **דאמרה** לה מדין ודברים הוא דסליקי כו'. לא איתפרש שפיר טעמא דהא מילתא: **בכותבת** בעלת שלש מאות. לא ידע רבי מאי קמ"ל מתניתין: **רבי** אומר אין אני רואה דבריו של ר' נתן באלו אלא חולקות בשוה. פי' ר"ת ק"ל דהא הלכתא כרבי ולוי אפשר להעמיד דבריו בזמן שיש שם שלש מאות חולקות בשוה בעלת מאה מאה ובעלת מאתים מאה ובעלת שלש מאות מאה לפי שמדת הדין לוקה בזה אלא העמידנו דברי רבי שאמר שחולקות בשוה כל מנה ומנה נוטלות בשוה הלכך חולקין כל עזבון המת בששה חלקים של מנה נוטלת חלק אחד ושל מאתים שני חלקים ושל שלש מאות ג' חלקים כל אחת

עין משפט נר מצוה

יט א ב מיי' פי"ט מהל' מכירה הל' ג טוש"ע ח"מ סימן רכו סעיף ה:

כ ג ד מיי' פי"ז מהל' אישות הל' ח ופי"ב מהלכות מלוה ולוה הל' ד ופכ"ח שם הלכה א סמג עשין מח ולד טוש"ע אה"ע סימן לו סעיף יח וטוש"ע ח"מ סי' קד סעיף י [וברב אלפס ביאר כל הסוגיא בעומקה ובאריכות בגבורות]:

מסורת הש"ס

[illegible]

מוסף רש"י

[illegible]

תוספות רי"ד

[illegible]

תוספות רי"ד (המשך)

[illegible]

[illegible]